

Inspirationsmateriale til fjernundervisning

Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever, 48256

Udviklet af:

Helle Kloth

Underviser

Social- og Sundhedsskolen Syd

Email: HK@sosu-syd.dk tlf. 40482362

Indledning

Dette materiale henviser til det overordnede inspirationsmateriale til undervisning målrettet praktikvejlederuddannelsen: "Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever, 48256".

I den nye Erhvervsuddannelseslov lægges der op til brugen af flere digitale medier i undervisningen, og uddannelserne til PAU og SOSU uddannelsen udbydes i dag til elever, med brug af e-læringsmetoder og dele som fjernundervisning.

På samme måde er der åbnet op for, at arbejdsmarkedsuddannelserne udbydes som AMU forløb tilrettelagt som fjernundervisning. I dette materiale lægges der derfor primært vægt på fjernundervisning, mens e-læringsmetoder nævnes som underlæggende elementer.

I forhold til praktikvejlederuddannelsen kan der med fordel planlægges at indlægge fjernundervisnings-elementer. Uddannelsen anbefales i forvejen opdelt i splitforløb på 4+4+3 dage. I disse moduler kan der indtænkes læreprocesser gennem fjernundervisning, som understøtter deltagerens forberedelse, bearbejdning af indhold undervejs eller fx selvevaluering.

Materialet er bygget op således, at der først introduceres generelt til didaktiske fjernundervisnings overvejelser omkring uddannelsen, dernæst er der beskrevet eksempler på undervisningsemner knyttet til de 4 temaer og herunder de tilhørende relevante mål for uddannelsen, hvor det kan give mening at anvende fjernundervisning..

Materialet er ikke udtømmende, men kan være en god start til at få ideer til hvor det kan være relevant og hvordan det kan planlægges at indlægge fjernundervisningselementer i uddannelsen. Der lægges derfor op til, at man kan gøre brug af hele eller dele af inspirationsmaterialet.

Januar 2016

Kort introduktion til fjernundervisning

Fjernundervisning kan være tilrettelagt i hele eller dele af et uddannelsesforløb og foregår oftest netbaseret og derfor uden for uddannelsesinstitutionen. Som udgangspunkt kan al undervisning tilbydes som fjernundervisning. Det handler om didaktiske overvejelser på nye måder. Fjernundervisning kan ligeledes praktiseres på mange måder; det kan være lige fra helt uden brug af digitale læremidler til kun at foregå ved hjælp af digitale læremidler.

I *Vejledningen til uddannelsesinstitutioner* (kilde 1) fra Børne- og Undervisningsministeriet, februar 2013, defineres fjernundervisning således:

”Fjernundervisning betegnes som undervisning, der ikke som udgangspunkt forudsætter, at kursister og lærer i normale tilfælde, uden brug af tekniske hjælpemidler, kan se eller høre hinanden”.

I arbejdsmarkedsuddannelserne anvendes fjernundervisningsformer mere og mere som et teknisk element, der understøtter undervisningen. Samtidig har det fordele for deltageren i at kunne tilrettelægge, og dermed være medbestemmende for, et mere fleksibelt uddannelsesforløb. Flipped classroom er et eksempel på en sådan mulighed. Her kan deltageren sidde hjemme og lære teorien i forhold til nogle af temaerne, hvorefter der arbejdes videre med stoffet, i samspil med andre, på selve kursusdagene.

For underviseren kan der også, gennem de tekniske og ofte skriftlige leverede produkter fra deltagerne, gives et øget indblik i, hvad den enkelte deltager kan. Det kan være i form af øvelser med skriftlige refleksioner men også direkte testspørgsmål eller selvevalueringer.

Fjernundervisning kan afholdes synkront eller asynkront. Synkron fjernundervisning er, når underviser og deltagere kommunikerer direkte med hinanden i et virtuelt klasseværelse eller lignende. Ved asynkron fjernundervisning bestemmer den lærende selv tidspunkt, sted og tempo og kan kommunikere undervejs med underviseren og andre. Ved asynkron undervisning er det dog vigtigt at være tydelig omkring hvordan og hvornår der gives feedback på opgaver, således at underviseren kan ressourceplanlægge i forhold til tilgængelighed og tidsforbrug.

Ulempen ved fjernundervisning er, at deltageren kan mangle sparring med andre kursister eller underviser. Det kræver desuden koncentration og en vis selvdisciplin af deltageren at sidde med IT-baserede opgaver alene og ofte over en vis tid.

Det er derfor vigtigt, at overveje hvad målet er med fjernundervisningsdelen, og følge op hvor der er behov for feedback. Denne opmærksomhed er også stillet som et krav fra arbejdsmarkedsuddannelserne, hvor det fordres, at der er en løbende dialog og opfølgning og et aktivt samspil mellem deltagere og underviser i forhold til de tilrettede læringsaktiviteter. Ved fjernundervisning skal underviseren derfor have en skærpet opmærksomhed på, hvordan den enkelte deltager når uddannelsens mål. I den forbindelse skal undervisningen tilrettelægges således, at det er muligt at følge den enkelte deltager, f.eks. via krav om ”studieaktivitet” i form af mail, deltagelse i et conferencesystem eller lignende. For yderligere viden om taxametertilskud og krav til fjernundervisning, se nævnte vejledning.

Opsamlingsmæssigt nævnes fordele og ulemper ved fjernundervisning:

Fordele

- **Fleksibilitet** – uafhængighed af tid og sted. Uddannelsesaktiviteter kan passes ind i et hverdagsliv, hvor der også skal være plads til arbejde og familie.
- **Distancelæring** – deltagelse i undervisningsaktiviteter i afsidesliggende og tyndt befolkede områder.
- **Læringspotentiale** – den skriftlige og tidsforskudte kommunikation: Den enkelte deltager bliver gennem de personlige bidrag mere ”synlig” + at færdigheder i at udtrykke sig skriftligt styrkes.
- **Sociale fællesskaber** – mulighed for udvikling af sociale og samspilsmæssige kvalifikationer gennem den skriftlige kommunikation.

Ulemper

- Flexibilitet betyder også, at den studerende må organisere sin egen læreproces og skabe en personlig motivation til at engagere sig. Det kræver selvdisciplin og kursisten er ”på” hele tiden.
- Distancelæring giver ikke umiddelbart tillid, som det personlige møde har potentiale til at gøre – og der sker en adskillelse af person og individ.
- Den skriftlige kommunikation fordrer skriftlige kompetencer – ikke alle deltagere er trygge ved den skriftlige kommunikation.
- Deltagelse i sociale fællesskaber – sker ikke af sig selv og kursisten mangler sparring med de øvrige kursister, hvis der ikke laves grupper på al fjernundervisning eller dele deraf.

Ideer til tilrettelæggelse

Overvejelser ved opstart af fjernundervisning

Karsten Gynther, leder af Education Lab UC Sjælland, skriver i bogen "Didaktik 2.0" (kilde 9), at man skal være opmærksom på, hvordan læremiddelkulturen er i forhold til anvendelse af IT. Det er vigtigt at forholde sig til, når man arbejder med digitale læremidler.

Læremiddelkulturen er afhængig af:

- Læremiddelsyn (skolens, undervisernes og elevernes syn på, og holdning til it og læremidler)
- Læremiddelressourcer (skolens ressourcer og muligheder for planlægning, undervisning, læring, videndeling, evaluering, samarbejde og kommunikation med, og gennem, IT og læremidler)
- Læremiddelpraksis (undervisere og elevs konkrete brug af it og læremidler)
- Læremiddelkompetencer (underviseres og elevs kompetencer til at bruge IT og læremidler i konkrete undervisnings- og læreprocesser)

Ovenstående faktorer vil hver især have indflydelse på hvor godt det lykkes at implementere og gøre brug af digitale læremidler. I de næste afsnit udfoldes dele af de ovenstående faktorer yderligere:

Læremiddelressourcer

Underviser bør på forhånd afdække hvilken adgang deltagerne har til IT-udstyr. Der kan være deltagere, som ikke har egen computer på hjemmeadressen og derfor enten skal indgå aftale med arbejdspladsen herom, eller det kan være nødvendigt at uddannelsesstedet stiller IT-udstyr til rådighed. Anvendelsen af IT-udstyr skal ikke koste deltageren noget økonomisk.

Ligeledes kan der været taget beslutninger om, og krav til, hvilken platform, der kan vælges at arbejde med. Undersøg derfor på forhånd hvad der er praktisk muligt, inden der er brugt tid på diverse spændende medier.

Deltagerforudsætninger

Når der anvendes digitale læremidler, er det vigtigt at kende kursistens digitale færdigheder, gerne inden kursusstart.

En af udfordringerne i forhold til fjernundervisning og anvendelsen af digitale læremidler er, at AMU tilrettelægges i moduler på få sammenlagte dage. Derfor er der ofte kort tid i starten til introduktion til fjernundervisning og digitale læremidler, fordi der også skal nås en vis mængde læringsmål.

En mulighed, hvormed deltagerforudsætninger kan afklares inden kursusstart, er at sende et spørgeskema til deltagerne sammen med et velkomstbrev. Spørgeskemaet medsendes som en papirudgave, men hvor der samtidig er mulighed for at svare på spørgeskemaet elektronisk via et link, tilbage til underviseren.

En anden mulighed er at fra starten at sende velkomstbrev og spørgeskema via mail og opfordre deltageren til at svare tilbage via mail.

Spørgeskemaet kan laves i Google Analyse, og linket til spørgeskemaet vedhæftes som et link i velkomstbrevet. Deltageren svarer blot på spørgsmålene, og underviser kan hurtigt se svarene.

Spørgsmålene kan omhandle forventninger til, og spørgsmål omkring deltagerforudsætninger i forhold til, de forskellige digitale læremidler, der ønskes inddraget i undervisningen. Ligeledes kan der indhentes generelle data om praktikvejledererfaring. Fx hvilke elevtyper man har været vejleder for, og hvor længe man har været vejleder, da der er gode muligheder for også at differentiere fjernundervisningen på dette kursus.

Det kan være i forhold til

- hvilken målgruppe deltagerne skal være vejledere for
- hvor lang tid deltagerne har været praktikvejledere
- deltagernes individuelle læringsstile
- andet /f.eks. tid, emne

Dette link er et eksempel på en model, som kan bruges som udgangspunkt til at differentiere undervisningen: <http://www.ventures.dk/edifferentiering/>

Læremiddelpraksis

Det er en fordel, at underviser og deltager møder hinanden fysisk inden opstart af fjernundervisning. Et forudgående kendskab til hinanden gør det lettere i relationen efterfølgende, når der kommunikeres gennem et IT-medie.

Fjernundervisning foregår ofte på den måde, at deltagerne sidder hver for sig. Det kan overvejes, hvordan der skabes interaktioner mellem deltagerne samt mellem deltagerne og underviser, som tidligere er nævnt som et krav i forhold til AMU-uddannelserne.

En løsning til at opfylde kravene til samspil, og mulighed for sparring blandt eleverne, er at medtænke studiegruppesammensætninger af deltagerne. Grupperne kan både skulle løse digitale opgaver, hvor de sidder fysisk sammen dele af en dag og arbejder med en opgave, de kan skype sammen, eller de kan mødes over en platform som facebook/blog, mens de løser opgaver.

Dele af en fjernundervisningsdag eller en hel dag kan afvikles som Webinar – hvor underviseren er tovholder. Deltagerne sidder alene eller i grupper og der undervises direkte fra et klasselokale. Deltagerne får på den måde mulighed for at se oplæg, deltage i diskussioner, lave gruppearbejde evt. med fremlæggelse og dermed mulighed for at stille uddybende spørgsmål og få og give feedback.

Opmærksomheden fra underviser i forhold til den enkelte deltagers opnåen af uddannelsesmålene kan ligeledes opnås gennem skriftlige opgaver, selvevaluering og tests.

E-didaktiske overvejelser

Når der anvendes digitale læremidler, bør underviseren gøre sig didaktiske overvejelser, fx i forhold til valget af læremiddel – E-didaktiske overvejelser. Nedenstående forslag til hjemmesider omhandler dette:

- <http://www.edidaktik.dk/>
- <http://edidaktik.evidencenter.dk/>
- <http://www.emu.dk/modul/edidaktikdk>
- www.laeremiddel.dk

Der findes forskellige platforme, som anvendes til fjernundervisning, fx Itslearning og Meebook m.m. Det må afgøres på den enkelte uddannelsesinstitution hvad der skal bruges, da de er meget forskelligt bygget op og det er forskelligt, hvilke muligheder det giver for at kommunikere med deltagerne og give feedback.

Der bør udarbejdes et introduktionsprogram til fjernundervisning, så deltagerne får den samme information. Det er vigtigt, at introduktionen udarbejdes så let som muligt. Introduktionsprogrammet kan være udarbejdet i en papirudgave, som en læringsvideo, eller et program i den platform, der skal anvendes. Her får deltagerne således mulighed for at prøve de forskellige muligheder af, som platformen kan.

Når en AMU-uddannelse udbydes som fjernundervisning er det vigtigt at overveje:

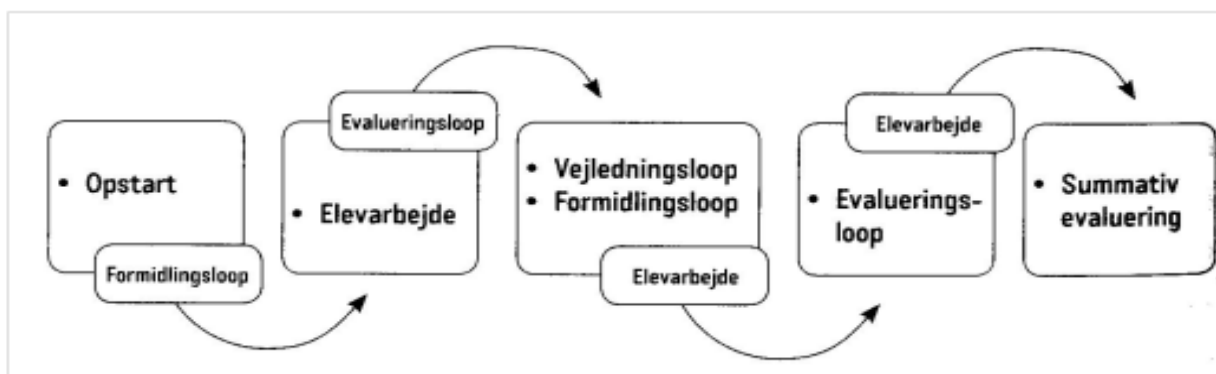
- Hvor stor en procentdel af uddannelsen skal være fjernundervisning? Skal det være hele, halve dage eller nogle timer? En hel dag på 7,4 timer er overvældende for deltagerne
- Erfaring viser, at det kan være en fordel af deltagerne har mulighed for at starte en dag, eller et par dage i forvejen, og det giver nogle differentieringsmuligheder
- Hvilke(n) platform(e) skal anvendes
- Hvilke opgaver skal der afleveres fra deltagerne, og hvordan der gives der feedback på opgaverne? Hattie og Gynther mener refleksion og feedback/evaluering gange mange øger kursisternes læring
- Følges der op på undervisningen næste dag?
- Hvornår er der mulighed for vejledning?
- Hvordan foregår vejledning (telefon, FaceTime, Skype, mail)?
- Skal deltagerne arbejde alene eller kan de sidde sammen i grupper fysisk eller via digitale medier?
- Sætte tid på materialet/opgaverne for at ramme de 7,4 timer eller hvad ønsket er
- Skal der anvendes andre digitale læremidler i forbindelse med fjernundervisning – hvis ja – hvilke?
- Differentiering af opgaver

Feedback

Karsten Gynther (kilde 9) pointerer i forhold til behovet for feedback, at det er et paradoks, at grundelementerne i almindelig klasseundervisning er præcis det samme. Deltagerne har brug for feedback på samme måde, når de arbejder med en åben adgang til viden, i form af de mange ressourcer og deltagelsesmuligheder på nettet. Dvs. at man skal levere feedback i fjernundervisningen i samme udstrækning som i de konkrete situationer. Han definerer en feedbackaktivitet i tid og rum som et undervisningsloop, og man kan i sit aktionslæringsforløb iagttage 3 forskellige grundtyper af feedback-aktiviteter

- *Formidlingsloop*; kort session fra underviseren for at skabe didaktisk opmærksomhed, det kan være formidling af viden, demonstration af færdigheder, instruktion i forhold til vidensmål, muligheder for adgang til viden og krav til vidensprodukter, tiltag som organiserer rammer for læringsaktiviteter
- *Evalueringsloop* (formativ evaluering); evaluering af den enkelte deltager eller gruppes arbejde f.eks. ved fremlæggelser. Derved kan underviseren også se, om der er brug for flere vejlednings- eller formidlingsloops
- *Vejledningsloops* – hvordan komme videre – gøre det endnu bedre

Nedenstående tegning er eksempel på feedback og brug af de forskellige former

John Hattie (kilde 3) understøtter ovenstående fokus på feedback, som han mener er et meget vigtigt element til at skabe læring. Ifølge Hatties feedbackmodel er feedback kun effektiv, hvis den knyttes til et eksplicit læringsmål. Målet med undervisningen skal være klart, tydeligt og synligt for kursisterne, så de kan sætte sig ind i og forstå målet.

Feedback kan indeholde disse tre elementer:

- *Feed Up* – Hvor er jeg på vej hen? (målet)
- *Feed Back* – Hvor er jeg i læreprocessen mod målet?
- *Feed Forward* – Hvad er næste skridt mod målet? Hvordan stilladsering?

Særligt om brug af videooptagelse i forbindelse med fjernundervisning

Det er oplagt at gøre brug af videooptagelser i relation til fjernundervisning. Her er det vigtigt at overveje:

- Hvad er formål og mål med filmen og gerne give dette tilkende i starten af videoen
- Hvor lang tid skal filmen vare? - dette både i forhold til at den ofte skal uploades til YouTube for at deltagerne kan se den – men også i forhold til hvor lang tid en deltager kan se en videooptagelse
- Skal der være indlagt refleksionsspørgsmål i videooptagelsen? – eller skal der være nogle efterfølgende?
- Hvor og hvordan vil jeg lave videooptagelsen?
- Skal jeg være en del af videooptagelsen eller vil jeg speake ind over fx et PowerPoint?

Når der står videooptagelse i inspirationsmaterialet kan det være en

- Videooptagelse af underviser der fortæller om et emne/teori
- PowerPoint med voice over fx Explain Everything, Screencast O-Matic eller Office Mix
- Videooptagelse med refleksionsspørgsmål til deltageren eller refleksionsspørgsmål efterfølgende
- Kan også laves som en Thinglink eller på en Padlet med indlagt videooptagelser

Opstart af fjernundervisningen

Her er det vigtigt, at deltageren får informationer om hvordan dagen/emnet er bygget op, hvilket tidsperspektiv der er i opgaven og hvordan deltageren kan forvente at få vejledning ved underviser. Der er i materialet ikke indsat tidsangivelser for opgaverne.

Nedenstående er et eksempel på en konkret skriftlig information:

Introduktion til fjernundervisningssekvens

<p>Velkommen til fjernundervisning.</p> <p>Der vil være tekst der skal læses og undervejs vil der være opgaver. Opgaverne kan være noget du skal læse, se en film, refleksioner, svare på nogle spørgsmål mm. Der vil være en kort forklaring til hver opgave.</p> <p>Hvis det er spørgsmål eller refleksioner vil der ved opgaven stå om du får feedback på dette, eller om det materiale du har lavet skal tages med til undervisning en af de kommende dage.</p> <p>Da uddannelsen er for praktikvejledere for både SOSU, trin 1 og 2 og PAU uddannelsen, vil der være oplæg/opgaver, der er fælles og opgaver hvor I ved hjælp af overskriften, kan se om det for vejledere for Trin 1/Trin 2 eller PAU.</p> <p>Dagens materiale svarer til en hel dags undervisning på 7,4 timer og der vil ved opgaverne være sat tid på- så du har en rettesnor med hensyn til tidsforbruget, så du ikke bruger mere end de 7,4 timer</p> <p>Jeg kan træffes på tlf. _____ eller du kan maile til mig _____ i tidsrummet 8.00 til 15.24. Skal vi skype, send mit skypennavn _____</p>	
--	--

Konkrete ideer til fjernundervisning i forhold til praktikvejlederuddannelsen

I dette afsnit er der beskrevet konkrete ideer til forskellige øvelser og læringsfokus, relateret til praktikvejlederuddannelsen. Forslagene er inddelt efter de 4 overordnede temabeskrivelser og de dertilhørende handlingsorienterede målbeskrivelser, beskrevet i det ordinære inspirationsmateriale:

Tema 1 Den overordnede uddannelsestænkning

Tema 2 System- og sektorforståelse

Tema 3 Oversættelse og refleksion

Tema 4 Didaktik og læring

Tema 1. Den overordnede uddannelsestænkning

AMU mål 1

Deltageren kan tilrettelægge vejledning med afsæt i viden om erhvervsuddannelsen til Social- og sundhedshjælper, Social- og sundhedsassistent og Pædagogisk assistent samt medvirke til samspillet mellem skole og praktik

Bekendtgørelse, Uddannelsesordning, den lokale undervisningsplan

Introduktion til temaet – herunder hvorfor er det vigtigt for jer som praktikvejledere at have viden om dette? Læringsmål for temaet præsenteres Plan for temaet – herunder hvilke opgaver gives der feedback på, er der opfølgning på temaet efterfølgende?	
Bekendtgørelse, uddannelsesordning og den lokale undervisningsplan, Hvad kan praktikvejlederen bruge disse til? Hvad er en bekendtgørelse? Hvad er en uddannelsesordning? Hvad er en lokal undervisningsplan? Herunder en skematisk oversigt over disse og hvem der udfærdiger dem	Videoptagelse
Uddannelsesordningen Hvem er LUU ??? Detektivarbejde i uddannelsesordningen/undervisningsplan	Videoptagelse Herunder link til uddannelsesordninger, undervisningsplan mm på skolens hjemmeside og PASS

<ul style="list-style-type: none"> • Spørgsmål som de selv skal finde svar på i uddannelsesordning/undervisningsplan ved søgning på nettet <p>Eller</p> <ul style="list-style-type: none"> • Case der omhandler en elev i praktik, hvor de via uddannelsesordning, undervisningsplan skal svare på spørgsmål som der kan være brug for at hjælpe eleven, i forbindelse med forventningssamtale og vejledning • I forhold til undervisningsplan – kan det også være en opgave at lave en mindmap over teoriperioder og indhold (elektronisk) 	<p>Detektivarbejde/casearbejde. Kan være et dokument med spørgsmål, hvor de skriver svarene ind på</p> <p>Hvis der laves en mindmap – kan de dele den med underviser og de andre deltagere på en fælles platform</p>
<p>Evaluerings</p> <p>Kursisterne skal efterfølgende besvare på spørgsmål omhandlende hvad de mener de som praktikvejledere kan bruge uddannelsesordning/undervisningsplanen og hvad de konkret kan tage med sig fra opgaven</p>	<p>Det kan være på en Blog , Padlet eller andet fælles dokument</p>

Tema 2. System og sektorforståelse

AMU mål 2

Deltageren kan i vejledningen af elever oversætte nationale og lokale politikker, strategier og standarder, til konkrete opgaver i praksis, ud fra et organisations- og sektorkendskab og forståelse af at bidrage til løsning af en velfærdsopgave.

<p>Introduktion til temaet – herunder hvorfor er det vigtigt for jer som praktikvejledere at have viden om dette? Læringsmål præsenteres Evt kort intro omkring samfundets udvikling og paradigmer</p>	
<p>Opgave</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Politikker; nationale og lokale</i> (konkretiseres) Hvor og hvordan beskrives og omsættes en politik ? Findes der fx et overordnet værdigrundlag, en politik (fx sundhedspolitik) eller et strategipapir og efterfølgende konkrete beskrivelser af hvad der forventes af en medarbejder i forhold til dette? Kan knyttes sammen med at deltagerne skal finde de relevante praktisk mål for eleverne, der handler om system og sektorforståelse og diskutere hvordan de som vejledere kan bruge de fundne data på nettet i en vejledningssituation med eleven. • Finde arbejdsstedets standarder for pleje og omsorg 	<p>Deltagerne søger/afdækker via nettet i forhold til hvad der står på egen hjemmekommunes eller hospitals hjemmeside fx:</p>

<p>Diskuter denne og sæt den fx i sammenhæng med arbejdspladsens faglige job- eller kompetencebeskrivelser (SSH, SSA eller Pædagogisk assistent)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Finde arbejdsstedets organisationsdiagram <p>Hvordan kan de bruges relevant i relation til det elevens praktikmål – i fx en drøftelse af organisationen?</p>	
---	--

AMU mål 3

Deltageren kan forstå og omsætte praktik målene i forhold til kerneopgaven og borgersamarbejdet, samt formidle det tværsektorielle og tværfaglige samarbejdes betydning

<p>Introduktion til emnet Herunder læringsmål</p>	
<p>Søgning på nettet – hvad er arbejdsstedets værdier og hvad betyder det i praksis</p> <p>Hvilken betydning har det tværsektorielle og tværfaglige samarbejde? Opgave som de skal give svar tilbage på</p>	
<p>Oplæg omkring kompetencemålene Oplæg omkring erhvervsfaglig kompetence – evt med en opgave som skal afleveres</p> <p>Arbejde med praktikmålene Denne opgave vil det være en god ide at vejlederne arbejder sammen om i grupper – grupperne kan sammensættes efter hvilken målgruppe de er vejledere for og hvilket arbejdssted de kommer fra</p> <p>Oplæg om opgaven med at omsætte praktikmålene omsættes til praksis Deres arbejde med at omsætte målene til praksis kan uploades på en virtuel platform eller sendes rundt til de andre grupper via mail – kan også fremlægges via skype – eller de kan præsenteres for de andre kursister næste dag</p>	<p>Videoptagelse</p> <p>Evt videoptagelse med eksempler fra de forskellige uddannelsers mål</p>

Tema 3 Oversættelse og refleksion

AMU mål 4

Deltageren kan, ved bevidst brug af kommunikation, understøtte elevens refleksion over egen og andres praksis.

<p>Introduktion til temaet – herunder hvorfor er det vigtigt for jer som praktikvejledere at have viden om dette?</p> <p>Læringsmål for temaet præsenteres</p> <p>Plan for temaet – herunder hvilke opgaver gives der feedback på, er der opfølgning på temaet efterfølgende?</p> <p>Hvad er refleksion?? Hvornår, hvordan reflekterer du med eleven, der er i praktik??</p> <p>Læs i praktikvejlederbogen Sosu og PAU (kilde 4,side 95 -99) Læs i praktikvejledning i social og sundhedsuddannelserne (kilde 5,side 52-58)</p> <p>Oplæg om refleksion</p> <ul style="list-style-type: none">• Hvad er refleksion?• Teori om refleksion• Refleksionscirklen <p>Opgave – hvor kursisterne skal bruge refleksionscirklen</p> <p>Spørgsmålstyper – Karl Tomm Oplæg om Karl Tomms spørgsmålstyper – generelt og i forhold til de 4 typer af spørgsmål – gerne som en fælles intro og herfter et oplæg for hver type af spørgsmål</p> <p>Opgave Casearbejde omkring en elev - hvor kursisterne skal finde på spørgsmål I forhold til Karl Tomms 4 typer</p> <p>Eller lav en video og kursisterne skal indentificere spørgsmåltyperne</p> <p>Logbog Hvad gør I lige nu ude i praktikken, hvilke erfaringer har I?</p> <p>Hvad er en logbog – oplæg om dette/herunder overvejelser omkring logbogskrivning(hvad er formålet, tilgængelighed, i hvilken form, skriftlig, mundtlig, tegneserie,mindmap, mm</p>	<p>Videoptagelse</p> <p>Videoptagelse</p> <p>Afløvere der skriftligt- eller som en video</p> <p>Besvares enten i det system der anvendes til fjern- eller via padlet/office Mix</p> <p>Videoptagelse</p>
---	--

AMU mål 5.

Deltageren kan, med afsæt i rollen som praktikvejleder, reflektere over, vurdere og formidle eget fagprofessionelle arbejde

Praktikvejlederens rolle

<p>Introduktion til temaet – herunder hvorfor er det vigtigt for jer som praktikvejledere at have viden om dette?</p> <p>Læringsmål for temaet præsenteres</p> <p>Plan for temaet – herunder hvilke opgaver gives der feedback på, er der opfølgning på temaet efterfølgende?</p> <ul style="list-style-type: none">• Læs Kapitel 4 (kilde 4) i ”Praktikvejlederbogen Sosu og PAU”• Læs Vejlederroller i ”Praktikvejledning i social og sundhedsuddannelserne”(kilde 5) <p>Opgave: Hvorfor har du valgt at være praktikvejleder?</p> <p>Oplæg om de 3 P privat, personlig og professionel</p> <p>Opgave: Hvad er dine værdier? Tag udgangspunkt i værdihjulet i Praktikvejlederbogen (kilde 5) - brug evt værdierne fra bogen eller find selv på nogle. Find de 8 vigtigste værdier? Overvej i hvor høj grad det er muligt at efterleve værdierne og udfyld hjulet.</p> <p>Løs herfter opgaverne i bogen side 75 Værdihjulet findes bag i bogen, kan være udleveret på papir inden, eller vedhæftet eller kursisten kan selv finde det på www.munksgaard.dk under bogens titel</p> <p>Opgave: Hvilke kompetencer bør en praktikvejleder have?</p> <ul style="list-style-type: none">• Hvilke faglige kompetencer bør en praktikvejleder have• Hvilke sociale kompetencer bør en praktikvejleder have• Hvilke lærings og udviklingskompetencer bør en praktikvejleder have?	<p>Besvares enten i det system der anvendes til fjern, eller via Padlet/Office Mix</p> <p>Videoptagelse om de 3 P</p> <p>Videregive de 8 værdier på en Padlet eller via Blog</p> <p>Opgave der skal afleveres og gives feedback på Enten af underviser eller evt. af medkursist</p> <p>Skriv i den platform der anvendes til fjern, på en Padlet /eller evt i Google Analyse – eller kursisten laver et filmklip hvor det tydeliggøres Kan også være en opgave hvor svarene tages med til næste dags undervisningen</p>
---	---

<p>Opgave: Rollemodel – bliv bevidst om hvordan du er som vejleder Find 3 stykker A4 papir- på den ene skriver du, hvad du er god til som praktikvejleder. På den andet skriver du hvad vil du gerne være god til som praktikvejleder, den sidste skal lægges tværs over de 2 andre og her skriver du hvordan du konkret vil arbejde med at blive god til det du skriv på det andet papir.(der kan vises et billede af hvordan) Eller du kan på et papir skrive hvad du er god til og hvad du gerne vil være god til. Herfter tager du smitte modellen og udfylder felterne i forhold til det du vil være god til (smitte model kan være udleveret inden, eller vedhæftet)</p> <p>Refleksion over egen praksis Hvad er refleksion?- refleksionscirklen – oplæg ved underviser</p> <p>Opgave: Prøv at beskrive en situation fra din daglige praksis og brug refleksionscirklen til dette.</p> <p>Formidling af sin rolle</p> <p>Her kan evt. laves en opgave som kan løses mellem modulerne som omhandler enten refleksion over egen praksis eller formidling af egen rolle</p>	<p>Send et billede af din øvelse ind til platformen eller lav en lydfil</p> <p>Send billedet af din smitte model ind i enten fjernundervisningssystemet/Padlet</p> <p>Lav en videooptagelse om refleksion</p> <p>Refleksionscirklen sendes til underviser eller medkursist der giver feedback</p>
--	---

AMU mål 6

Deltageren kan identificere og udvælge læringsmuligheder, der understøtter elevens udvikling af erhvervsfaglig kompetence

Læringsstile

<p>Introduktion til temaet – herunder hvorfor er det vigtigt for jer som praktikvejledere at have viden om dette?</p> <p>Læringsmål for temaet præsenteres</p> <p>Plan for temaet – herunder hvilke opgaver gives der feedback på, er der opfølgning på temaet efterfølgende?</p> <p>Hvad ved du om læringsstile?</p> <p>Hvad er det vi taler om når vi taler om læringsstile ? Bliv klogere på læringsstile i forhold til Dunn og Dunn(Svend Erik Schmidt) Opgave Læse på forskellige hjemmesider omkring læringsstile (der laves en beskrivelse til dette)</p> <p>Hvilken læringsstil mener tror du har? Skriv ned Opgave:</p> <ul style="list-style-type: none">• Test din læringsstil• Forhold dig til alle elementerne på arket om læringsstil (fra Poul Erik Schmidt og Bostrøn)og beskriv din egen stil for dig selv (bevidsthed om egen læring) <p>Hvordan passede resultatet med det du troede – fortæl de andre din læringsstil Hvad kan i som praktikvejledere bruge det med viden om egen læringsstil og elevens? Hvad kan du gøre for eleven i forhold til de forskellige læringsstile?</p> <p>Kolbs læringscirkel</p> <p>Opgave:</p> <ul style="list-style-type: none">• Hvilken stil mener du er din?• Læringsstilstest på nettet – du skal via hjemmesiden http://www.ventures.dk/studieteknik/Laeringsstil/Test.htm• Hvilken læringsstil er din jvf testen ?	<p>Enten skriftlig eller video optagelse</p> <p>Tilkende viden, via fællesplatform/padlet eller Blog</p> <p>Videoptagelse som intro Ud fra hjemmesider eller evt materiale lagt ud til kursisterne</p> <p>Skriv på Padlet/Blog Hvad er min læringsstil og hvad kan vi som praktikvejledere bruge dette til</p> <p>Intro til denne evt ved hjælp af hjemmesider eller video - optagelse</p> <p>Skriv på Padlet/Blog Hvad er min læringsstil og hvad kan vi som praktikvejledere bruge dette til</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Hvad kan du/I som praktikvejledere bruge denne viden om egen læringsstil og elevens til? • Hvad kan du gøre for eleven i forhold til de forskellige læringsstile? 	
--	--

Tema 4 Læring og didaktik

AMU mål 7.

Deltageren kan bidrage til udvikling af arbejdspladsens læringsmiljø med afsæt i praksis som læringsrum

AMU mål 8.

Deltageren kan bidrage til elevens deltagelse i praksisfællesskabet på en sådan måde, at eleven inddrages i tilrettelæggelsen af egen uddannelse

AMU mål 9.

Deltageren kan identificere elevens læringsforudsætninger til differentiering af vejledningen

AMU mål 10.

Deltageren kan anvende feedback som metode til facilitering af elevens læring, evne til selvevaluering og udvikling af faglig identitet

I ovenstående 4 mål er der ikke valgt at give eksempler i dette inspirationsmateriale.

AMU mål 11.

Deltageren kan planlægge og strukturere et praktikforløb og anvende redskaber og metoder i; vejledning, samtaler og evaluering

Evaluering

Forslag til en dags program med emnet evaluering. Dette program forudsætter, at der er undervisning i evaluering næste dag. Dette program er lavet på en digital platform, hvor der kan indsættes pdf dokumenter, billeder, links til hjemmesider, film, blogs mm. Underviseren kan lave opgaver til deltagerne og deltagerne kan aflevere deres opgave besvarelser til underviser, der kan give feedback.

<p>Introduktion til temaet – herunder hvorfor er det vigtigt for jer som praktikvejledere at have viden om dette?</p> <p>Læringsmål for temaet præsenteres</p> <p>Plan for temaet – herunder hvilke opgaver gives der feedback på, er der opfølgning på temaet efterfølgende?</p>	
---	--

<p>Her er dagens program</p> <ul style="list-style-type: none"> • Refleksion over dagen i går • Præsentation af læringsmål for dagen • Tanker om evaluering • Hvad er evaluering • Taksonomi begrebet • PASS – hvad er det og hvor finder jeg det materiale, jeg skal bruge til evaluering • Evaluering af praktikvejleder og praktiksted • Evaluering af dagen i dag • Forhold dig til, hvor dine kompetencer er i forhold til målet for kurset/ dagens læringsmål (dette gentages ved dagens slutning igen) 	<p>I jeres fjernundervisningsplatform. Padlet, Google Analyse</p>
<p>Hvilke tanker og erfaringer har du med evaluering af elever i praktikken. Skriv kort</p>	<p>Padlet</p> <p>De får linket til siden evt. som kortlink</p>
<p>Du skal nu læse i praktikvejlederbøgerne om evaluering</p> <p>I bøgerne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktikvejledning i social og sundhedsuddannelserne (kilde 4, s. 143 til 148) • Du kan læse i Praktikvejlederbogen Sosu og PAU (kilde 5, s. 123-125 og s. 146 -163) • Har du lyst til at læse mere så er der ekstra læsning på s. 127 - 135 og igen fra s.135- 146 i SOSU og PAU (kilde 5) 	
<p>Evaluering</p> <p>Hvad står der i bekendtgørelse og uddannelsesordninger om evaluering</p> <p>Teori om feedback og evaluering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad er feedback og evaluering • Summativ og formativ evaluering • Gynther og evalueringsloop • Feedbackmodel (Evt Hattie) <p>På hvilke tidspunkter i uddannelsen evalueres eleverne – på skolen og i praktikken</p>	<p>Videoptagelse</p> <p>Videoptagelse</p>

<p>PASS</p> <p>Hvad er PASS- hvad kan du alt finde på hjemmesiden?</p> <p>Gå ind på passinfo.dk og søg rundt på denne hjemmeside. Du kan bruge nedenstående link.</p> <p>Noter ned hvad du mener, du kan bruge fra hjemmesiden i dit arbejde som praktikvejleder? Brug ca. 25 minutter til denne opgave</p> <p>Der kan her i stedet være spørgsmål de skal finde svar på via hjemmesiden.</p>	<p>Videoptagelse af underviser der står og underviser i en klasse, eller optagelse af Power Point vha Office mix</p> <p>Explain Everything eller Screencast O-Matic eller andet hvor der kan speakes ind over power point.</p>
<p>Taksonomibegrebet</p> <p>Det er vigtigt for dig som praktikvejleder at kende til Taksonomibegrebet.</p> <p>Når du skal evaluere en elev ude i praktikken, skal du som vejleder forholde dig til, på hvilket niveau eleven har opnået praktikmålene.</p> <p>En taksonomi er som udgangspunkt en skala, der kan udtrykke forskellige niveauer af kompetence.</p> <p>Du kan læse i "Praktikvejleder bogen Sosu og PAU" på siderne 146 til 150 øverst</p> <p>Se videoen omhandlende taksonomi (link til you tube)</p> <p>Kursisten har fået udleveret et eksemplar af taksonomien, der er lavet ud fra praktikvejlederbogen</p> <p>Opgave:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Find www.praktikvejledning.dk • find feltet der hedder videokvarteret • klik på dette felt • find 3. video i anden række (omhandler tandbørstning) 	<p>Videoptagelse af underviser der gennemgår power point om taksonomi (you tube)</p> <p>Kan også være power point med voice over feks via Explain Everything, Sreencastomatic, Office Mix eller andet</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Se de 3 videoer • ved hver video, skal du forholde dig til de 2 øverste refleksionsspørgsmål og notere dine svar. Opgaven må max vare 30 min • svarene sendes til underviser 	
<p>Når du skal evaluere eleven ude i praktikken, er det vigtigt at du forbereder dig grundigt.</p> <p>En af de ting du skal overveje er -hvad er formålet med evalueringen ?, men der er også andre overvejelser. De er det den næste opgave handler om.</p> <p>Opgave:</p> <p>Du skal overveje og nedskrive, hvordan du vil forberede dig til evaluering af den elev - det kan både være en midtvejs eller en slutevaluering.</p> <p>Opgaven varer ca. 30 minutter</p>	

<p>Formålet med denne opgave er, er at du skal øve dig i at evaluere en elev og bruge de redskaber, der skal til evaluering der er til rådighed.</p> <p>Det første du skal gøre er, at du skal digte en elev - noter ned</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uddannelse, hvilken praktik, gode sider og udfordringer hos eleven <p>Dernæst skal du tage stilling til om du vil lave en midtvejs eller slutevaluering af eleven</p> <p>Lav evalueringen. Du behøver ikke evaluere på alle målene vælg 1.2 eller flere ud alt efter, hvordan det ser ud med dit tidsforbrug.</p> <p>Tid til denne opgave er ca. 45 min</p> <p>Gem det på USB, evt. platform der er etableret til kurset eller print det ud og tag det med i morgen - det skal bruges i undervisningen</p>	
<p>Evaluering af opgaven</p> <p>Nedskriv kort hvad tænker du om taksonomiskemaet som arbejdsredskab til evaluering</p> <p>Dette skal du nedskrive på en padlet</p>	

<p>Du går ind på Internet Explorer, Google Chrome eller andet og skriver følgende i søgefeltet _____ eller du kan klikke på linket</p>	
<p>Evaluerings af praktikvejleder og praktikplads</p> <p>For at du kan udvikle dig som praktikvejleder og for at praktikstedet kan udvikle sig i forhold til at have elever er det en god ide at bede eleven evaluere både praktikstedet og dig som praktikvejleder.</p> <p>Der er vejledere, der synes det er grænseoverskridende at få denne feedback - men se det som en gave. For en del elever kan det også være meget grænseoverskridende, især hvis de ikke har følt sig godt tilpas ude i praktikken.</p> <p>Du skal nu lave en opgave omkring elevens evaluering af praktiksted og praktikvejleder</p> <p>Som forberedelse til dette</p> <p>Læs i <i>Praktikvejlederbogen Sosu og PAU Munksgaard</i> fra side 162 til øverst side 163</p> <p>Måske har du noget materiale fra dit arbejdssted, som du kan finde frem som inspiration</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beskriv hvilke overvejelser du har omkring elevens evaluering af praktikvejleder og praktiksted • Hvad skal formålet være? • Hvilke spørgsmål vil jeg/vi have svar på <p>Svarene på denne opgave skal du medbringe i morgen til undervisningen</p> <p>Du skal inddele dit dokument eller lave 2 dokumenter, så det er tydeligt, hvilket der handler om evaluering af praktikvejleder og hvilket der handler om evaluering af praktikpladsen. Opgavens varighed er 45 minutter</p>	
<p>Som afslutning på dagen skal du reflektere over dagen</p> <p>Hvor stor mener du opfyldelsen af læringsmålene er nået</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forhold dig til, hvor dine kompetencer er i forhold til målet/læringsmål (det samme spørgsmål som ved dagens start) • Hvordan har det været for dig af have fjernundervisning? 	<p>Kan laves i jeres fjernundervisnings-system, på en Padlet, i Google Analyse</p>

Evaluering af fjernundervisning

Det kan være en god ide at du som underviser beder deltagerne om at give feedback på hvordan det har været at have fjernundervisning.

Derfor stil gerne nogle spørgsmål til dem enten efter undervisningen f.eks via Padlet eller Google Analyse eller i form af interviews efterfølgende.

Litteraturliste

1. "Vejledningen til uddannelsesinstitutioner" fra Børn og undervisningsministeriet Februar 2013
2. Didaktik 2.0. Læremiddelkultur mellem tradition og innovation. Red. Karsten Gynther. Akademisk forlag 2010
3. Synlig læring for lærere, John Hattie Dafolo, 2013
4. "Praktikvejledning i social og sundhedsuddannelserne", Anette Perrild mfl., Munksgaard 2007
5. Praktikvejlederbogen Sosu og PAU, cecilie Bogh og maria Månssen, Munksgaard 2014

Links til hjemmesider:

<http://www.edidaktik.dk/>

<http://edidaktik.evidencenter.dk/>

<http://www.emu.dk/modul/edidaktikdk>

www.laeremiddel.dk

<http://www.ventures.dk/edifferentiering/>

<http://www.laeringsteknologi.dk/?p=283>

<http://www.ventures.dk/eintelligenser/eIntelligenser.pdf>